

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

Egz. SŁUŻBOWY
OPIS PATENTOWY

65722

Patent dodatkowy
do patentu 53724

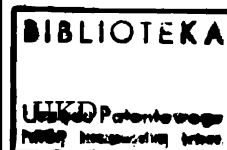
Kl. 72a,8

Zgłoszono: 23.I.1968 (P 124 846)

MKP F41c 23/00

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 20.X.1972

Współtwórcy wynalazku: Ryszard Chelmicki, Ernest Durasiewicz

Właściciel patentu: Zakłady Metalowe im. Gen. Waltera, Radom (Polska)

Pistolet maszynowy

1

Wynalazek dotyczy ulepszenia konstrukcji kolby i uchwytu przedniego oraz ich osadzenia w pistolecie według patentu głównego nr 53724.

Zgodnie z wynalazkiem opatentowanym za nr 53724 pistolet maszynowy posiada kolbę składaną obrotowo z rozkładanym trzewikiem, przy czym trzewik zakańczający ramiona kolby, służy równocześnie za rączkę do podtrzymywania pistoletu jedynie przy złożonej kolbie. Ten rodzaj kolby, zwłaszcza jej rozkładanie jest bardzo uciążliwe i niewygodne oraz wymaga dużej wolnej przestrzeni przy rozkładaniu, które następuje przez obrót wokół osi uchwytu kolby umiejscowionego w tylnej części korpusu pistoletu, co jest utrudnione lub niemożliwe w ciasnych pomieszczeniach i ukryciach, a zwłaszcza w otworach bunkrów strzelniczych i podobnych pomieszczeniach. Poza tym rozkładanie kolby według patentu głównego nr 53724 ma tę zasadniczą wadę, że przy otwieraniu jej należy uprzednio odciągnąć zamek do tylnego położenia, to jest do pozycji napiętej przed oddaniem strzału, a następnie obrotowo rozkładać kolbę, co jest bardzo niebezpieczne, gdyż przy jakiegokolwiek nieuwadze może nastąpić wystrzał i możliwość postrzału obsługującego, którego ręka w czasie rozkładania kolby w pewnej chwili znajduje się na wprost lufy od strony wylotu pocisku.

Rozkładanie kolby przy spoczynkowym położeniu zamka (to jest w pozycji przedniej) według patentu głównego jest niemożliwe z uwagi na wystawianie

2

osłabiacza podrzutu poza promień obrotu kolby zakończonej trzewikiem. Ponadto uchwyt obrotowy mocujący kolbę nie zapewnia stabilnego jej położenia w pozycji otwartej, co przejawia się podczas strzelania, któremu towarzyszą wstrząsy powodujące rozłączanie się zatrzasku kolby i samoczynne zamknięcie jej. Uchwyt przedni pistoletu jest ze stałą nie otwieraną kolbą i jest niewygodny w użyciu. Z podanych wyżej powodów pistolet maszynowy według patentu głównego nr 53724 nie spełniał stawianych wymogów oraz wymagał maksymalnego zachowania ostrożności przy obsłudze nim.

Celem wynalazku jest wyeliminowanie opisanych niedogodności poprzez zastąpienie mało praktycznej kolby obrotowej przez kolbę wysuwaną obrotową oraz wyposażenie pistoletu w uchwyt w przedniej części pistoletu z otwieraną rączką do trzymania broni w czasie strzelania.

Zgodnie z wytyczonym zadaniem pistolet według wynalazku posiada kolbę osadzoną przesuwnie w prowadnicach obrotowego uchwytu pozwalającego na pochylenie kolby skośnie w stosunku do osi lufy o kąt dogodnego trzymania pistoletu i wygodnego celowania bez potrzeby odciągania (napinania) zamka oraz uchwyt przedni z otwieraną rączką, która zapewnia dobre dociśnięcie pistoletu do ramienia strzelca, co zapewnia stabilne trzymanie broni w czasie celowania i strzelania. Poza tym kolba pistoletu na jednym ze swych ramion posiada zatrzask ustalający jej położenie w stanie złożo-

nym. Zatrząsk ustalający, w chwili uchwycenia ręką za kolbę przy jej wysuwaniu, jednocześnie zwalnia zatrząsk blokujący kolbę dla swobodnego jej wysuwania. Po wysunięciu kolby do tylnego położenia, przyjmuje ona położenie kątowe w stosunku do osi lufy, a w uchwycie obrotowym umieszczony zatrząsk ustala położenie jej i jednocześnie zabezpiecza przed możliwością samoczynnego przesuwania do przodu lub tyłu.

Tak skonstruowana kolba i uchwyt zabezpiecza i eliminuje dodatkowe czynności wymagane do zwalniania zwykle stosowanych w pistoletach dodatkowych zatrząsków przez obsługującego. Uchwyt przedni pistoletu może być wykorzystany przy użyciu pistoletu bez otwierania tylnej rączki, natomiast w celu wygodniejszego trzymania i precyzyjnego celowania można korzystać z rączki którą otwiera się przez zwolnienie zatrząsku ustalającego położenie rączki, tak w położeniu otwartym jak i zamkniętym. Tego rodzaju konstrukcja uchwytu przedniego z ruchomą rączką do trzymania pistoletu w czasie strzelania zapewnia bardzo dobre dociśnięcie pistoletu do ramienia strzelca, przez co uzyskuje się dobrą stabilność pistoletu w czasie strzelania zwłaszcza w pozycji stojącej oraz dobrą celność pistoletu.

Przedmiot wynalazku uwidoczony jest przykładowo na rysunkach, na których: fig. 1 przedstawia pistolet z wsuniętą kolbą i złożoną rączką uchwytu przedniego, fig. 2 pistolet z kolbą wsuniętą do tyłu i otwartą rączką uchwytu przedniego, fig. 3 umieszczenie ramion i zatrząsku kolby w obrotowym uchwycie według przekroju A-A, fig. 4 — położenie zatrząsku po wysunięciu kolby do tyłu według przekroju B-B, fig. 5 — umieszczenie zatrząsku kolby w uchwycie obrotowym, przy kolbie wsuniętej według przekroju C-C, fig. 6 — tylną część korpusu pistoletu z ukształtowanym kanałem na zatrząsk kolby w widoku od dołu, fig. 7 — przednią część ramienia kolby z kanałem bocznym na występy zatrząsku, fig. 8 — kształt kanałów ramion kolby według przekroju D-D, fig. 9 — zatrząsk boczny ramienia kolby według przekroju E-E, fig. 10 i 11 — położenie zatrząsku w pozycji zamkniętej i otwartej rączki według przekroju F-F, fig. 12 — końcówkę rączki z gniazdem krzyżowym dla zamocowania i ustalenia rączki w uchwycie.

Pistolet maszynowy (fig. 1 i 2) posiada kolbę wysuwaną 5, którą stanowią dwa ramiona w jednym końcu połączone trzewikiem obrotowym 6. Wzdłuż ramion kolby od wewnętrznej strony (fig. 7) jest kanał 37 zakończony od przodu wyjęciem poprzecznym 18, przy czym kanał wzdłużny 37 służy za prowadnicę kolby 5 w uchwycie obrotowym w czasie jej wzdłużnego przesuwania, a wyjęcie 18 do ustalenia kolby 5 po jej wysunięciu do skrajnego tylnego położenia. W uchwycie kolby 2 znajduje się gniazdo, wewnątrz którego umieszczona jest sprężyna 3 samoczynnego zatrząsku kolby 4. Uchwyt kolby 2 z obydwu stron posiada przelotowe podłużne otwory prowadzące 7, które są prowadnicami ramion kolby 5.

W chwili, gdy kolba 5 jest w przednim położeniu (wsunięta) (fig. 3) zatrząsk 4 jest w położeniu pionowym i dociskany sprężyną 3 opiera się dolnymi

płaszczyznami 8, 9 o tworzącą 10 otworu na uchwyt kolby 2, który wmontowany jest w korpusie pistoletu 1. Kolba 5 przed samoczynnym wysuwaniem się z przedniego położenia zabezpieczona jest sprężynującym zatrząskiem bocznym 11 (fig. 9), którego występ 12 zostaje wsunięty w wgłębienie 13 umieszczone w uchwycie kolby 2. Przy wysuwaniu kolby 5 do tylnego jej położenia, należy uchwycić za radełkową część kolby 5 wystającą poza uchwyt kolby 2 naciskając jednocześnie na odstającą końcówkę 14 sprężynującego zatrząsku bocznego 11, powodując w ten sposób wyzębienie się występu 12 z wgłębienia 13 i następuje wysuwanie kolby 5 w skrajne tylne położenie. W czasie wysuwania kolby 5 do tylnego położenia, boczne występy 15, 16 na zatrząsku kolby 4 znajdują się w górnym położeniu, a położenie to ustalone jest przez opieranie się płaszczyzn 8, 9 zatrząsku 4 o tworzącą 10 otworu w korpusie pistoletu 1 (fig. 3 i 5). Boczne występy 15, 16 na zatrząsku 4 umożliwiają wysuwanie kolby 5 do tylnego położenia aż do oparcia się ich o płaszczyznę 17 wyjęć 18 umieszczonych w przedniej części ramion kolby 5 (fig. 7 i 8). Wysunięta kolba 5 do skrajnego tylnego położenia obraca się pod własnym ciężarem o pewien kąt w stosunku do osi lufy powodując jednocześnie obrót uchwytu 2 wraz z zatrząskiem 4, który po przyjęciu innego położenia i przy działaniu sprężyny 3 zostaje wprowadzony w kanał 19 (fig. 3, 4, 5, 6), umieszczony w korpusie pistoletu 1.

Boczne występy 15, 16 po wejściu zatrząsku 4 w kanał 19, wsuwają się wyjęcia 18 ramion kolby 5 (fig. 7) i w ten sposób zabezpieczają i uniemożliwiają wzdłużny ruch kolby 5. Z chwilą, gdy zatrząsk 4 znajdzie się w kanale 19 korpusu pistoletu 1 nastąpi ustalenie położenia kąтового kolby względem osi lufy pistoletu. Przy wsuwaniu kolby 5 do pozycji złożonej (spoczynkowej) należy nacisnąć (ku górze) na występ 20 (fig. 4) zatrząsku 4 i wtedy boczne występy 15, 16 zostaną wysunięte z wyjęć 18 ramion kolby 5, a następnie kolbę unieść lekko w górę aż do oparcia z płaszczyzną 21 zatrząsku 4 o płaszczyznę 22 kanału 19 w korpusie pistoletu 1, ograniczając w ten sposób dalszy obrót kątowy ku górze kolby 5. W takim położeniu kolbę 5 należy wsuwać do skrajnego przedniego położenia spoczynkowego, przy czym w tym czasie następuje zaskoczenie występu 12 zatrząsku 11 w wgłębienie 13 w uchwycie kolby 2 (fig. 9).

W przedniej części korpusu pistoletu posiada uchwyt 23 (fig. 1, 2), którego dolną część stanowi odchylona rączka 24 uprofilowana odpowiednio do trzymania dłonią. Rączka 24 połączona jest z uchwycem poprzez odpowiedni zatrząsk łopatkowy 25 osadzony w przedniej części uchwytu 23 umocowanego do korpusu pistoletu i ucha 26, 27 rączki odchylnej osadzone w kanałach 28, 29 uchwytu 23 (fig. 10, 11). Kiedy rączka 24 jest złożona wówczas łopatką 30 zatrząsku 25 pod działaniem sprężyny 31 opartej o dno 32 stopniowego otworu w uchwycie 23 oraz o nakrętkę 33 wsuniętą jest w podłużne gniazdo 34 uchwytu 23 i jednocześnie przechodzi przez kanał 35 gniazda krzyżowego umieszczonego w uchu 26 (fig. 12) i ustala położenie rączki w pozycji zamkniętej.

Aby otworzyć rączkę 24, należy nacisnąć na przycisk, który spełnia nakrętka 33, wówczas łopatką 30 zostanie wypchnięta z kanału 35 ucha 26 (fig. 11) zwalniając w ten sposób zablokowane poprzednio położenie rączki 24. Odchylając rączkę 24 ku dołowi, ucho 26 obraca się na trzpieniu cylindrycznym zatrzasku 25, natomiast ucho 27 obraca się na cylindrycznej części nakrętki 33. Obracając rączkę 24 ku dołowi, w chwili kiedy kanał 36 gniazda krzyżowego przyjmie położenie jakie posiadał uprzednio kanał 35 przy zamkniętej rączce, łopatką 30 pod działaniem sprężyny 31 zostanie wsunięta w kanał 36 ucha 26 i ustali położenie rączki 24 w pozycji otwartej. Składając rączkę 24 należy nacisnąć na nakrętkę 33, a następnie obracać rączkę 24 do położenia pierwotnego to jest do pozycji spoczynkowej. Działanie zatrzasku jest tu identyczne jak przy otwieraniu.

Zastrzeżenia patentowe

1. Pistolet maszynowy posiadający uchwyt przedni i kolbę składaną według patentu głównego

nr 53724, **znamienny tym**, że jego kolba (5) osadzona jest przesuwnie w podłużnych otworach — prowadnicach (7) obrotowego uchwytu (2) zamocowanego obrotowo w otworze korpusu (1), przy czym na jednym z jej ramion ma zastrzask boczny (11) z występem (12) zazębiającym się z wgłębieniem (13) uchwytu (2) kolby i zabezpieczającym przez to przed samoczynnym jej wysuwaniem się, zaś obrotowe zamocowanie uchwytu (2) kolby pozwalała na skośne ustawienie kolby (5) względem lufy pistoletu po wysunięciu kolby do tylnego położenia i ustaleniu za pomocą zatrzasku (4) oraz, że jego uchwyt przedni (23) zamocowany do korpusu pistoletu (1) ma odchyloną rączkę (24) połączoną obrotowo z uchwytem (23) i zabezpieczoną zatrzaskiem (25), otwieraną i zamykaną przy każdym położeniu kolby (5).

2. Pistolet według zastrz. 1, **znamienny tym**, że zatrzask (4) ma występ do zazębiania się z kanałem (19), ustalającym skośne położenie kolby (5) oraz ma występy (15) i (16) do wsuwania w wyjęcia (18) na ramionach kolby (5) dla ustalenia jej wzdłużnego położenia.

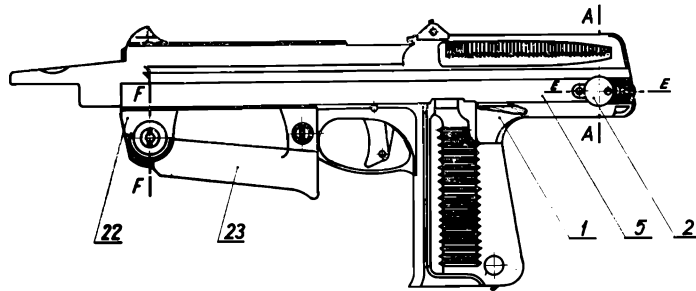

Fig. 1

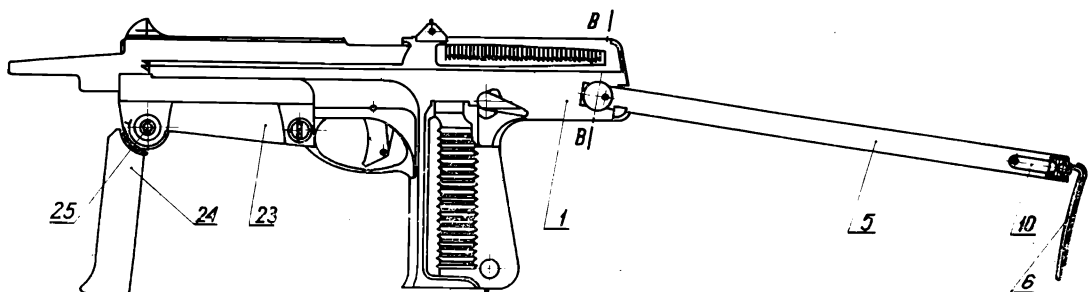

Fig. 2

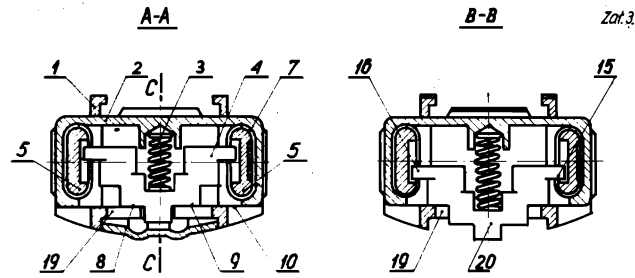

Fig.3

Fig.4

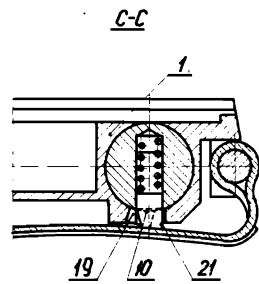

Fig.5

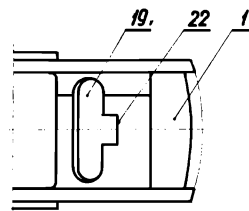

Fig.6

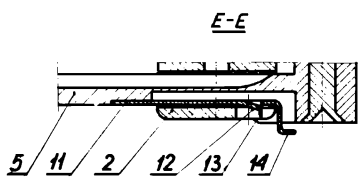

Fig.9

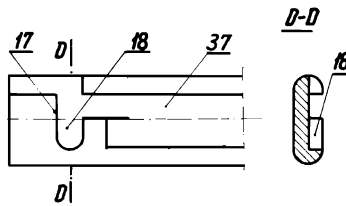

Fig.7

Fig.8

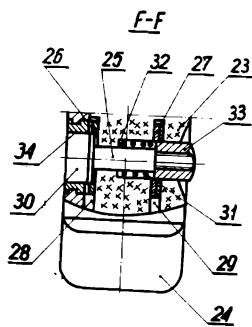

Fig.10

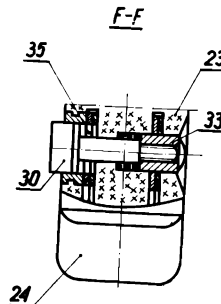

Fig.11

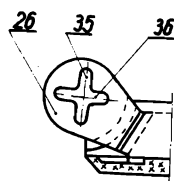

Fig. 12